

Heti hírösszefoglaló

Innovációk a világból a digitális ökoszisztéma fejlesztésével összefüggésben

2021. január 11.

I. 7 nap – 7 digitális válasz

Globális

Az elmúlt év végén [a Forbes tíz, igen merész jóslatot tett közzé arról, hogy 2021-ben milyen trendekre, eseményekre számíthatunk](#) a mesterséges intelligenciával összefüggésben. Az egyik legmegdöbbentőbb előrejelzés például az, hogy a politikai “deepfake” az Egyesült Államokban általánossá válhat, széles körben eredményezve zavart és félretájékoztatást; emellett a Biden-adminisztráció várhatóan előterjeszti, a kongresszus pedig elfogadja azt a szövetségi költségvetés-tervezetet, amely drámai módon növelné a mesterséges intelligencia kormányzati finanszírozását.

Várható ugyanakkor a “federated learninggel”, azaz a közös (gépi) tanulással foglalkozó kutatások, publikációk számának drasztikus növekedése, valamint az új generációs közlekedéssel foglalkozó vállalatok jelentőségének további növekedésére is számítani lehet.

Olaszország

Egy olasz fejlesztésű, innovatív, egyelőre otthoni használatra szánt [asztali “biolámpa” a baktériumok által termelt energiának köszönhetően ad fényt](#) mindennemű károsanyag kibocsátás nélkül. Az IoT eszköz működési elve ún. mikrobiális üzemanyagcellákon és biokémiai reakciókon alapul: gyakorlatilag a kertek, parkok, de akár a városi virágágyások mikroorganizmusokban gazdag talaja is a lámpa energiaforrásául szolgálhat. A cél, hogy a technológia alkalmazásával bővüljön a smart city felhasználási lehetősége, így például a parkok, közterek világítása is lehetővé váljon.

Izrael

Kihirdették az éves [Startup World Cup \(Startup Világkupa\) 10 izraeli döntőjét](#), akik ezzel egy lépéssel közelebb kerültek ahhoz, hogy globális szinten is megmérkőzzenek az induló vállalkozások számára létrehozott világversenyen. A regionális nyertes, akit még ebben a

hónapban hirdetnek ki, Izraelt képviseli majd, és esélye lesz arra, hogy egymillió dolláros beruházást nyerjen a viadalt életre hívó Pegasus Tech Ventures-től.

A Döntés nem lesz könnyű: az esélyes cégek, illetve technológiák között találhatóunk emberi fogyasztásra szánt szöcskék tenyésztését célzó technológiát, IoT alapú fizetési megoldást (SensePass), de kiterjesztettség-alapú kereskedelmi alkalmazást (Arpalus) is.

Amerikai Egyesült Államok (USA)

Egy az MIT (a Massachusettsi Műszaki Egyetem) által vezetett kutatói csapat egy [olyan adatalapú modellezési eszközt fejlesztett ki](#), amely segít a szervezeteknek olyan, testre szabott COVID-19 tesztelési stratégiákat összeállítani, amelyekkel pénz takarítható meg a vírus terjedésének hatékonyabb visszaszorítása mellett.

A hatásvizsgálati szoftver elvégzi a különböző lehetőségek összetett költség- és hatáselemzését, amelyek hozzájárulnak a jobb vezetői döntések meghozatalához.

Dél-Korea

A dél-koreai kormány elnöki bizottsága [meghatározta a mesterséges intelligencia eddigi első etikai normáit](#), különös tekintettel az ember-, emberiesség-központú technológiákra.

Az „MI az emberiség számára” főcím alatt három fő pillér köré szervezett normák követését, betartását javasolják a technológia használatakor: az emberi méltóság, a közhasznúság és a technológia megfelelő használata. Az iránymutatásokhoz egyelőre nem kapcsolódnak kötelezettségek, vagy más jogkövetkezmények; a minél szélesebb körben való megismertetésük érdekében azonban a szaktárca ellenőrző listákat állít majd össze, illetve oktatást biztosít a fejlesztőknek, a beszállítóknak és a felhasználóknak egyaránt.

Amerikai Egyesült Államok (USA)

A University of Florida (Floridai Egyetem) kutatói kb. 100-120 mikrométer átmérőjű, tárgyak azonosítására alkalmas lapkákat (NEMS ID) fejlesztettek ki: [a nano-elektromechanikus címkék jelentős előrelépést jelenthetnek a hamisítás elleni harcban](#). A parányi lapkák legalább olyan megbízhatósággal képesek azonosítani a tárgyakat, mint a megszokott megoldások (pl. kódok, RFID-megoldások), viszonylag olcsón előállíthatók, azonban nagyon nehezen másolhatók. A kutatók azt is vizsgálják, hogy a technológia hogyan használható papíron, műanyagokon, vagy akár folyadékokban is.

Egyesült Királyság

A NEC japán vállalat, mint a nyílt RAN-fejlesztések (RAN: rádió-hozzáférési hálózat) egyik meghatározó piaci szereplője [nyílt virtuális RAN tesztkörnyezetet hoz létre az Egyesült Királyságban](#), amely része a kormány a távközlési ellátási lánc sokszínűsége ösztönzésére irányuló stratégiájának.

A NeutrORAN projekt célja, hogy 2021-ben olyan 5G nyílt rádió-hozzáférési hálózat működjön az Egyesült Királyságban, amely segíti azon megoldások kifejlesztését, amelyek lehetővé teszik a leghatékonyabb, leginnovatívabb és legbiztonságosabb 5G hálózatok telepítését.

II. A Digitális Európa Program hírei

Új központ jön létre a kulturális örökség megőrzésének támogatására

A Horizon 2020 programból 3 millió euró felhasználásával [új kompetencia központ nyílik](#) a kulturális örökség megőrzése és megóvása érdekében az olasz Istituto Nazionale di Fisica Nucleare koordinálásával. A [4CH projektért](#) felelős 19 fős csapatban 11 uniós tagállam, valamint Svájc és Moldova képviselteti magát. A tervek szerint 3 év alatt egyrészt digitális felületet hoznak létre a kulturális örökség kérdéseiben való gördülékeny együttműködéshez (tanácsadás, egymás támogatása révén helyi, nemzeti és regionális szinten is), másrészt felállításra kerül egy tudásbázis is az adatok, metaadatok, szabványok és iránymutatások közvetlen elérése érdekében. Az európai központ mellett nemzeti és regionális koordináló irodák vesznek majd részt a rendszer működtetésében.

Digitális oktatást támogató projektek indultak

A Bizottság [két új projektet](#) indított útjának – szintén a Horizon 2020 program keretében – a digitális oktatás területén. Az egyik a [MenSI](#) [Mentoring for School Improvement], amelynek célja, hogy 6 tagállam (köztük Magyarország) összesen 120 iskoláját együttműködésre ösztönözze az egész intézményt érintő olyan digitális fejlesztési kérdésekben, mint az IKT eszközök általánossá tétele, vagy a nemzeti oktatási tárcáknál jellemzően előforduló kihívások kezelése (pl. a kis és vidéki iskolákkal, vagy a hátrányos helyzetű diákokkal kapcsolatban). A másik projekt az [iHub4Schools](#) – ez regionális fejlesztési központok [Regional Innovation Hubs] felállítására, valamint az iskolán belüli (azaz egy adott iskola tanárai között megvalósuló) és az iskolák közötti mentori, egymást támogató technikák, modellek kidolgozása és alkalmazása révén tervezi felgyorsítani az iskolai digitális fejlesztéseket. A regionális fejlesztési központok 5 európai államban működnek majd, a mentori modellek pilotjait 600 tanár és 75 iskola körében tesztelik.

Új távközlési szabályok az Európai Unióban

Tavaly december 21-én lejárt a határidő a tagállamok számára, hogy [az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról szóló irányelv](#) szabályait átültessék a nemzeti jogba. A Kódex az elektronikus hírközlési hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások belső piacának kialakítását tűzi célul, ezzel is ösztönözve a beruházások megvalósítását és az 5G hálózatok bevezetését az európai piacra (a Bizottság [gigabitalapú európai információs társadalom létrehozásáról szóló stratégiájával](#) összhangban). A Kódex a témában született négy korábbi irányelv szabályait korszerűsíti és foglalja egy dokumentumba: megállapítja, hogy a nemzeti szabályozó hatóságok milyen szabályozási lehetőséggel élhetnek, megerősíti a felhasználók választási lehetőségeit és jogait, továbbá magasabb követelményszintet állapít meg az elektronikus hírközlési szolgáltatásokra vonatkozóan. A tagállamok számára 2 éves határidő állt rendelkezésre a Kódex szabályainak átültetésére, amelyet a Bizottság számos módon, folyamatos tanácsadással, ajánlásokkal és iránymutatásokkal is segített.

Okos vidék

Két nagyszabású pilot projekt indul a [vidéki gazdaságok támogatására](#): digitális szolgáltatási platformok, innovációs ökoszisztémák, okos falu és okos szabványok a középpontban. A

Bizottság koordinálása mellett erre 30 millió EUR összegű támogatást biztosít az EU. Az „AURORAL” és a „dRURAL” elnevezésű két új projekt a mezőgazdaság és vidék digitális átalakulásához és új okos megoldások bevezetéséhez járul hozzá. A kezdeményezések korábbi tapasztalatokra építenek: a [Living-in.EU](#) keretében a digitális átállás segítésére eredetileg az okos városok és a szolgáltatók részére kialakított minimális átjárhatósági mechanizmusok [Minimal Interoperability Mechanisms, MIMs] kiterjesztését célozzák a vidéki okos közösségekre. Európa-szerte több, mint 50 partner vesz részt a fejlesztési együttműködésekben. Az online megnyitó január 13-án kerül megrendezésre a [CxC Fesztivál](#) keretében (amelyre jelenleg is díjmentesen lehet regisztrálni).

Brexit – útmutató az információs rendszerek és hálózatok használatáról

A Bizottság részletes, közel 100 ágazatot érintő [útmutató-csomagot](#) tett közzé a közigazgatási szervek, vállalkozások és állampolgárok számára, hogy hogyan készüljenek fel a Brexit miatt bekövetkező változásokra az információs rendszerek és hálózatok biztonságga terén.

Digitális építőelemek digitális Európa kiépítéséhez

Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz [Connecting Europe Facility, CEF] ingyenesen elérhető és szabadon felhasználható digitális megoldásokat bocsát rendelkezésre a közigazgatás és vállalkozások számára. A digitális megoldások [építőelemeket \[CEF Building Blocks\]](#) alkotnak, nemzetközi sztenderdeken alapulnak, így képesek közös nevezőre hozni az egyébként változatos informatikai környezetet az alkalmazóik részére; ennek segítségével a köz- és egyéb szolgáltatások egymással kompatibilissé, egyben könnyebben elérhetővé válnak az ágazatok és a tagállamok között is. Jelenleg 8 ilyen építőelem áll rendelkezésre: Big Data Test Infrastructure, Context Broker, eArchiving, eDelivery, eID, eInvoicing, eSignature és eTranslation. Ezeket a [Horizon 2020 program keretében finanszírozott e-kormányzati projektekhez](#) kínálják felhasználásra, melyek közül mindnek célja a digitális eszközök szélesebb körű használata a közigazgatásban, és hogy az e-kormányzati megoldások az állampolgárok számára elérhetőbbé váljanak. Jelenleg 56 ilyen projekt van folyamatban.

HA SZERETNÉ MEGISMERNI A LEGÚJABB TRENDEKET, HALLGASSA ÖN IS AZ MI STÚDIÓ ADÁSAIT

Az MI Stúdió a hazai mesterséges intelligencia ökoszisztéma podcastja, ahol heti rendszerességgel a legfelkészültebb szakértőkkel fejtjük meg az MI rezdüléseit és mutatjuk be a legújabb trendeket. Keresse a fő podcast lelőhelyeken!

[Spotify](#); [Apple Podcasts](#); [YouTube](#)

VÉLEMÉNYÉT, HOZZÁSZÓLÁSÁT, JAVASLATAIT várjuk:
DJP Observatory Team observatory.team@djnkft.hu címen